

SAYIN BAKANIMIZIN
10. BÜYÜKELÇİLER KONFERANSI AÇILIŞ KONUŞMASI
13 AĞUSTOS 2018

Sayın Bakanlarım,
Saygıdeğer Konuklar,
Kıymetli Büyükelçilerim, sevgili çalışma arkadaşlarım,
Değerli Basın Mensupları,

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin ardından ilkini, ancak geleneksel olarak onuncusunu düzenlediğimiz, Büyükelçiler Konferansı'mıza hoşgeldiniz, şeref verdiniz.

Osmanlı diplomasisinin köklü geleneği üzerinde yükselen Bakanlık Teşkilatımız, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemiyle birlikte ülkemizin yüz

akı kuruluşlarından biri olarak hedeflerine daha hızlı ve daha güçlü şekilde ilerlemeye devam edecek.

Bu yıl “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Girişimci ve İnsani Dış Politika” temasıyla, bu konulara ve değişik konulara göre yapılandırılmış, değerli konuklarla zenginleştirilmiş, yine içerikli bir program hazırladık.

Özellikle iş dünyamız, savunma sanayimiz ve bölgesel konulara bu yıl geniş zaman ayırdık.

Ayrıca, bu sene, Mevlana Hazretlerinin manevi huzurunda Konya’yı ziyaret ederek dış politikamızı şekillendiren değerlerimizi bir kez daha vurgulayacağız.

Dışışleri Bakanı olarak dördüncü kez bu forumda sizlerle bir araya geliyorum.

Son Konferansımızın ardından, bugüne kadar 50'si Sayın Cumhurbaşkanımızla birlikte olmak üzere 147 dış ziyaret gerçekleştirdik. 89 muhatabımızı ülkemizde misafir ettik. Toplamda 879 uluslararası temas gerçekleştirdik.

Son toplantımızdan bu yana hem Türkiye hem de Bakanlık Teşkilatımız önemli bir değişim ve dönüşüm içinde.

Büyükelçiler Konferansımıza 2014 yılında AB Bakanı olarak da hitap etmişim.

Geçmişte birlikte çalıştığım AB Bakanlığımızın kadrolarıyla, bu kez AB Başkanlığı olarak bütünleştik. Sorumluluğumuz da gücümüz de arttı.

Bakanlığımızın iç teşkilatı gibi, dış teşkilatı da büyük bir genişleme sürecinden geçiyor.

2002 yılında 163 olan dış temsilcilik sayımız 240'a ulaştı. 25 yeni dış temsilcilik açılmasına ilişkin hukuki süreci tamamladık. 4 yeni temsilcilik açılması için de süreç devam ediyor. Temsilcilik sayımızı önümüzdeki dönemde 269'a çıkarmayı hedefliyoruz.

Altını özellikle çizmek istiyorum...

- Türkiye, Hükümetimiz döneminde Başkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde geçirdiği bu dönüşümle birlikte bugün dünyada 5'inci en geniş diplomatik ağa sahip olan ülkedir.

- Misyonlarımızın bulunduğu ülkelerin nüfuslarını topladığımızda, Afrika'da nüfusun yaklaşık %96'sına, Amerika'da %95'ine, Okyanusya'da %73'üne, Asya'da %99'una Avrupa'da ise %99,8'ine eşit.

- Keza, misyonlarımızın bulunduğu ülkelerin Gayrı-Safi Yurtiçi Hasılasını topladığımızda, Afrika'nın ve Okyanusya'nın toplam %98'ine, Asya ve Avrupa'nın ise %99,8'ine eşit.

Siyasette olduğu gibi diplomaside de, gidemediğin yer senin değildir anlayışıyla dđnyanın her noktasına ulaşıyor, yurt dışında yaşıyan vatandaş ve soydaşlarımıza da daha hızlı ve daha nitelikli hizmet götürüyoruz.

Diplomaside dđnyanın her köşesinde etkisini hissettiren ayak izlerimiz ekonomide de meyvelerini veriyor.

Bugün Türkiye, hemen hemen yarısı Avrupa kıtasından olmak üzere farklı kıtalardan toplam 74 ülkeden uluslararası doğrudan yatırım alıyor.

Daha fazlasını ülkemize çekmek için hep birlikte çalışmaya devam edeceğiz. Biz hazırız; tüm dđnyayı ülkemize yatırım yapmaya buradan bir kez daha davet ediyorum.

Her türlü kampanyaya, algı operasyonuna, dünyanın içinden geçtiği çetin sınamalara rağmen Türkiye bugün yatırım yapmak için en güvenilir, en doğru adreslerden biridir.

Türkiye’de yerleşik gerçek ve tüzel kişilerin yurtdışı yatırımlarının sayısı da bu arada 2 bine yaklaşmış durumda. Net yatırımları ise 42 milyar doları aştı. Bu yatırımların yarısından fazlası Avrupa’da bulunuyor. Ancak Orta Doğu’da, Amerika’da, Karayipler’de, Okyanusya’da, Asya’da, Afrika’da da yatırım yapıyoruz.

Her kıta ile ticaret ilişkisi tesis etmiş durumdayız. 210 ekonomik bölgeye ihracat ve 222 ekonomik bölgeden ithalat yapıyoruz. 19 ülke ve EFTA ile Serbest Ticaret Anlaşmamız var. Çok sayıda ülke ya da Bölgesel

Ekonomik Örgütle de STA veya Tercihli Ticaret Anlaşması müzakerelerini diğer kurumlarımızla birlikte sürdürüyoruz.

24 ülke ile stratejik önemde Yüksek Düzeyli İşbirliği Konseyi mekanizmasını kurduk. 8 adet üçlü veya dörtlü mekanizma süreçlerimiz devrede.

Coğrafi, siyasi ve diplomatik vizyonumuzun genişliği ülkemize çok büyük avantajlar sağlıyor. Türkiye bugün aynı anda NATO'ya, Avrupa Konseyi'ne, G20'ye, MİKTA'ya, KEİ'ye, CICA'ya, Türk Konseyi'ne, İslam İşbirliği Teşkilatı'na ve farklı kıtaları temsil eden daha birçok uluslararası kuruluşu üye olan bir ülkedir.

Birleşmiş Milletler Latin Amerika ve Karayipler Ekonomik Komisyonu'nda üye, ASEAN'da Sektörel Diyalog Ortağı, Afrika Birliği'nde Stratejik Ortak, Şanghay İşbirliği Örgütü'nde Diyalog Ortağı olarak varız. 59 ülkede 61 TİKA Koordinasyon Ofisimiz, 43 ülkede 54 Yunus Emre Kültür Merkezimiz faal durumda. Maarif Vakfı'mızın 24 ülkede 131 okulu var. Bayrak taşıyıcımız olan Türk Hava Yolları da küresel bir şirket olarak 5 kıtaya, 120 ülkeye, 299 şehre, 302 havaalanına uçuyor.

Yani, Türk diplomasisi güçlü geleneğinden aldığı mirası daha da güçlendirerek bugün küresel ölçekte bir marka ve değer olarak yükselmeye devam etmektedir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde, dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girme hedefi başta olmak üzere, 2023 hedeflerimiz, 2053 ve 2071 vizyonlarımız doğrultusunda çalışmaya devam ediyoruz.

Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, ülkemizin önünü açacak dış politika hamlelerini gerçekleştirmek, Bakanlığımızın ve Büyükelçilerimizin en temel görevidir.

Bunun için ilgili tüm diğer Bakanlık ve kurumlarımızla yakın işbirliği içerisindeyiz.

Büyükelçiliklerimiz, başta yükselen yıldızımız savunma sanayi olmak üzere, ekonomik, ticari ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesinde aktif rol oynuyor.

Bu yıl savunma sanayimize programda özel bir yer ayırdık.

AR-GE eksenli dış yatırımları ve ticareti artırma gayretimizi devam ettireceğiz.

Dışişleri Bakanlığı olarak yerli ve milli hedeflerimizi küresel bir vizyonla adım adım hayata geçiriyor, bütün teşkilatımızla birlikte canla başla çalışıyoruz.

Yurtdışındaki vatandaşlarımıza da somut ve gerçek bir hizmet götürüyoruz.

- Libya'nın Ubari kentinde kaçırılan üç vatandaşımızın uzun ve zorlu bir uğraştan sonra hamdolsun sağ salim kurtarılmasını sağladık;

- 2014 yılından bu yana 5 seçimde 60'a varan ülkede sandıklar kurarak vatandaşlarımızın ülkemizde yapılan seçimlerde oy kullanmasını mümkün kıldık;
- Sadece bu yıl 350 binin üzerinde vatandaşımıza Konsolosluk Çağrı Merkezi aracılığıyla gece gündüz, bayram, tatil demeden 7gün/24saat kesintisiz hizmet verdik. Günde ortalama 2 bin çağrıyı yanıtladık;
- Çağrı Merkezimiz ülkemize gelen turist sayısının artmasında da rol oynuyor. Bu merkezi son ziyaretim sırasında iki başvuruya bizzat cevap verdim. Bir İngiliz'e, Pakistanlı eşine nasıl vize alacağını anlattım. Almanya'dan arayan bir vatandaşımızın da sorularını yanıtladım. Kendisiyle sohbet etme imkânım oldu.

- Sadece bu yıl içinde yurtdışında rahatsızlanan 50'den fazla vatandaşımızın ambulans uçakla yurda getirilmesi için devreye girdik; (Hani nereden nereye geldik derler ya! Çocukluğumda Alanya'da, Alanya biliyorsunuz turistik bir şehirdir, özellikle Avrupalıların çok geldiği. O zamanlarda bir Alman, bir Hollandalı rahatsızlandığında veya başına bir şey geldiği zaman, o ülkeler o vatandaşı için ambulans uçak gönderirdi. Biz de, vay be ne büyük ülke ve vatandaşına ne kadar önem verir diye imrenirdik. Ama bugünün Türkiye'si artık gıpta eden değil, gıpta edilen ülke oldu hamdolsun!) Ve nerede olursa olsun vatandaşlarımız için ambulans uçaklarımızı gönderip onları yurda getiriyoruz.

Ve daha nice nice hizmeti doğrudan vatandaşlarımıza şevkle ve aşkla götürdük. Vatandaşımıza büyükelçilerimiz, başkonsoloslarımız ve personelimiz olarak hep birlikte dokunduk.

- Ersin ve Özden San çiftinin bebekleri Muhammet Ali Viyana'da erken doğumla dünyaya geldi. Bebek kuvöze alındı. Bebeği Viyana Gençlik Dairesi Aralık 2017'de herhangi bir mahkeme kararı olmaksızın koruma altına aldı. Henüz bebekleri kuvözde olan Ersin ve Özden San çifti, oğullarının velayetini alabilmek için bir hukuk mücadelesine girmeye zorlandılar. Başkonsolosluğumuz San ailesine Hukuk Danışmanı

eşliğinde destek sağladı ve yerel makamlar nezdinde girişimler yaptı. Bunların neticesinde, Muhammet Ali bebeğın velayeti Avusturya'da sabit geliri olan anneanne Nebahat Avanoğlu'na verildi. Allah Muhammet Ali'yi analı babalı büyütsün, hayırlı ömürler versin.

Hizmetlerimizle ilgili bir taraftan kaliteyi artırırken hala vatandaşlarımızdan bazı şikayetler gelmiyor da değil. Vatandaşlarımız tabi ki hep daha iyisini istiyor ve vatandaşlarımızın şikayetlerini azaltmak için ve onları mutlu etmek için sizlerle beraber çalışmaya devam edeceğiz, gayret göstereceğiz. Bu hafta boyunca tüm diğer konuları kendi aramızda irdelediğımız gibi, yine vatandaşımıza daha kaliteli

hizmeti nasıl götürürüz, bunların değerlendirmesini de birlikte yapacağız.

Büyükelçilerimizin, milli menfaatlerimizi ve politikalarımızı her boyutuyla yurtdışında temsil ve müdafaa etmeleri, vatandaşımızı, iş insanımızı kollamaları, aynı zamanda kültürümüzü de dünyaya tanıtan bir çaba içinde olmaları, vatandaşlarımızı mutlu ettiği gibi ülkemizi de uluslararası alanda güçlendiriyor,

Bakanlığımın personeli, ileri derecede yabancı dil bilen, dünyayı tanıyan, mesleğinin erbabı, özenle seçilmiş uzman kadrolardır.

Bu personel, aynı zamanda, Balıkesir, Denizli, İstanbul, İzmir, Ankara, Kastamonu, Konya, Erzincan, Mersin, Adana, Antalya, Gümüşhane, Ordu,

Diyarbakır, Adıyaman dahil Türkiye'nin her köşesinden gelen, bu güzel vatanın evlatlarıdır.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde, tüm kurumlar gibi biz de, diplomasi, ekonomi, ticaret, güvenlik, kültür dâhil her alanda çok daha etkin olmak için yepyeni imkânlarla kavuşmuş oluyoruz. Yeni imkânlarla, yeni bir anlayışla yolumuza daha büyük bir heyecanla devam edeceğiz.

Siz Büyükelçilerimiz de yeni sistemde her zamanki kadar değerli ve önemli olmaya devam edeceksiniz.

Saygıdeğer Büyükelçilerim,

Değerli Konuklar,

15 Temmuz 2016 günü Türk milletinin tokadı sadece darbeci, sinsî FETÖ terör örgütünü hezimete uğratmakla kalmadı. O gece milletin gücü tankların gücünü mağlup etti. Göğsünü kurşunlara, bombalara siper eden kahraman ve asil milletimiz demokrasiye olan bağlılığıyla dünyaya da ders verdi. Türkiye'yi kirli tuzaklarla, FETÖ gibi kullanışlı maşalarıyla, terörle, ekonomik savaşla dizayn edebileceğini sananlar o gece bir kez daha hüsrana ve mağlubiyete uğradı.

Bunu borçlu olduğumuz şehitlerimizi rahmetle ve minnetle; gazilerimizi şükranla anıyoruz.

Bu vesileyle, Bakanlığımız şehitlerini ve tüm şehitlerimizi de aynı hislerle yad ediyoruz.

Gururla söylüyorum. Bakanlığımız da aramıza sızmış hainlere rağmen, darbe girişimi karşısında dimdik durdu.

O gün Samsun'daydım ve hemen Müsteşarımız Ümit Beyle telefonla görüştük ve Bakanlığımızda bir kriz masası kurduk. Biz Samsun'da uyumadık, milletimiz de uyamadı, ama o gece Bakanlığımız da uyumadı ve o gece FETÖ'yle ve hain darbe girişimiyle mücadelemizi başlattık. Hain darbe girişimini milletimizle beraber bastırdıktan sonra da hemen harekete geçtik ve Bakanlığımızdaki hainleri de temizledik.

Aynı zamanda, ilk günden bu yana FETÖ'nün yurt dışı yapılanmasının çökertilmesi için ilgili kurumlarımızla birlikte amansız bir mücadele içindeyiz. FETÖ'nün hain darbe girişimi hedeflerine ulaşamadı. Aksine,

onyıllar boyunca devlete ve topluma sinsice sızan bu hain örgütten arındırılan Türkiye, Zümrüdü Anka kuşu misali daha da güçlendi ve yükseldi.

Milli Şairimiz Akif'in dediği gibi, ezelden beri hür yaşamış, hür yaşayan, bendini çiğneyerek aşan bir milletiz.

Köklü devlet geleneğimiz ve milli şuurumuz bizim hep güçlü yanlarımız oldu.

Böylesine sağlam bir kök üzerinde Türkiye, Başkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde yepyeni ufuklara, yepyeni hedeflere, küresel ölçekte yankı ve cevap bulan bir iddiaya ulaştı.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün koyduğu “Yurtta Barış, Dünyada Barış”, ve “muasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkma” hedeflerine hızla ilerliyoruz.

Türk milletinin yazdığı demokrasi destanı sayesinde, yepyeni bir şevk ve kararlılıkla, yeni Türkiye'nin inşası hız kazandı. Yeni Türkiye'nin dış politika ve dış güvenlik anlayışı yeniden tanımlandı.

Yeni anlayışımızda tehditler sınırlarımızın ötesinde de olsa, diplomatik, ekonomik ve askeri imkânlarımız ile bertaraf edilecek. Fırsatlar da aynı enerjiyle takip edilecek.

Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı Harekatı, Astana süreci, Münbiç Yol Haritası aynı sürecin parçalarıdır.

Bunlar, devlet yönetiminin diplomatik ve askeri araçlarının akılcı ve birbirini tamamlar şekilde kullanılmasına örnektir.

Yeni dış politika ve dış güvenlik kavramlarımız eskimeyen bir gerçeğe dayanıyor:

Dünyada ve hele bölgemizde ne olursa olsun, bize hep yansır. Ama çoğunlukla menfi yansır.

Peki, neden dünya tarihinin en düşük şiddet düzeyi yaşanıyor denirken biz sürekli bir tehdit ve sınama yayılım ateşi altındayız?

Çünkü, çevremiz zayıf, fakir ve kırılğan.

Sanayi Devrimi 4.0'ın yaşanmakta olduğu bir çağdayız. Ama, çevremiz boşa çıkan çabalarla enerji ve zaman kaybediyor.

Dışarıdan müdahaleler, içeride yönetim sorunları, kan ve şiddet eksik olmuyor. Ulus devletler tehdit altında.

Hala yeni toprak kazanma hevesleri tükenmemiş devletler, devlet dışı silahlı gruplar var. Bunlar, yakarak, yıkarak sadece bugünü değil, geleceği de ziyan ediyor. Maalesef büyük ülkeler de, uluslararası kurumlar da olumlu bir rol oynamıyorlar. Aksine vekâlet savaşları var. Sonuçta insanoğlu derin acılar çekiyor.

Dünyada ekonomi olsun, güvenlik olsun şoklar hep yaşanacaktır. Ama bu şoklar ülkeleri daha da “dayanıklı” hale getirmelidir.

Türkiye Cumhuriyeti işte böylesine dayanıklı bir devlettir. Etrafımızda yaşanan istikrarsızlıklara, hemen yanı başımızda devam eden şiddet ve terör sarmalına, insani, siyasi ve ekonomik açıdan son derece zor bir bölgede yer almamıza rağmen Türkiye sağlam duruşuyla bütün bu olumsuz tablolara rağmen kararlılıkla hedeflerine ilerliyor.

Madem çevremiz kırılgan; madem sorunlar bizi etkiliyor; o zaman ateş yumağı olan çevremizde, sorunlar yumağı olan dünyada, “icraata dönük”, “yeniliklere açık” ama ilkeli bir dış politika kaçınılmaz.

İşte bu icracı, yenilikçi ve ilkeli dış politika anlayışına GİRİŞİMCİ ve İNSANİ dış politika diyoruz.

Dış politika, bir demokraside “milletin aynası” olmalıdır.

Dolayısıyla, girişimci ve insani dış politika felsefesi, Sayın Cumhurbaşkanımızın çeşitli vesilelerle işaret ettikleri üzere, “halkımızın girişimci ruhunu ve insancıl, vicdani kültürünü yansıtan” yerli ve milli bir dış politika yaklaşımıdır.

Dış politikamıza girişimci diyoruz, çünkü: Gerçekçi, Bağımsız, Yaratıcı, Etkin; Farklı güç unsurlarını akılcı şekilde birlikte kullanabilen, İnisiyatif

almaktan çekinmeyen; Kalkınma ile barışı birlikte düşünen bir politika izliyoruz.

Dış politikamız aynı zamanda insani ve vicdani, çünkü: İnsanlığı bir bütün olarak gören, Yaratılanı Yaradan'dan ötürü seven; her politikanın insanlığın, canlıların hizmetinde olması gerektiğini bilen; İnsanlığın barış, huzur, güvenlik ve refahını sağlamanın kendi ülkesine de hizmet etmek olduğunu bilen; vicdan sahibi bir milli kültürün temsilcisiyiz. Rohingya Müslümanlarına da el uzatırız, dünyadaki tüm mazlumlara da.

İnsani yardımlarda dünyada bir numaraya yerleştik. Dünyada en fazla sığınmacıya koruma sağlıyoruz. Arkadaşlar, güçlünün değil haklının,

zalimin değil mazlumun yanında saf tutan bir milletin dış politikasını yürütüyoruz.

2017 rakamlarını sizler de biliyorsunuz, ama bir kere daha hatırlatmak isterim. 2017 yılında ABD'nin yaptığı insani yardım miktarı 6,7 milyar dolardır. Ama Türkiye Cumhuriyeti'nin 2017'de yaptığı insani yardım miktarı 8,06 milyar dolardır. 2016 yılında ABD'nin yaptığı insani yardım miktarı 6,3 milyar dolardır, bizimki ise 6 milyar dolardı, ikinci sıradaydık. Ama milli gelire göre 2016'da da, hele hele 2017'de açık ara yine dünyada birinciyiz.

Dünyada en fazla sığınmacıya koruma sağlıyoruz. Arkadaşlar, gclnn değil haklının, zalimin değil mazlumun yanında saf tutan bir milletin dış politikasını yürütüyoruz birlikte.

Dış politikamız aynı zamanda evrensel, çünkü: Türkiye, BM Şartı'nda, yine kurucusu olduğumuz Avrupa insan hakları sisteminde ifadesini bulan, "evrensel değerleri" savunur ve tüm insanlığa da güçlü katkılar sağlar.

Bu çerçevede, temel önceliklerimiz de açık ve şeffaftır:

- PKK/PYD/YPG, FETÖ, DAEŞ başta olmak üzere demokrasi ve insan haklarının en büyük düşmanı olan terör örgütlerine karşı uluslararası işbirliğini güçlendireceğiz,
- Yurt dışındaki vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın haklarını etkin koruyacağız,
- Bölgesel buhran yönetimi ve istikrar tesis çalışmaları sürdüreceğiz,

- Stratejik ilişkileri ve bölgesel açılımları karşılıklı çıkar zemininde gclendireceğiz,
- Türkiye'ye yönelik önyargılarla, art niyetle yürütülen algı operasyonları ve kampanyalarla mücadele edeceğiz,
- Kalkınma hedeflerimize ulaşmak için kurumlarımızla eşgüdüm içinde çalışacağız.

Aynı zamanda:

- Dünyada mazlumların sesi olacağız,
- Arabuluculuk alanında edindiğimiz küresel ve nc rolü sürdüreceğiz,
- Yumuşak gücümüzü artıracacağız,

- Küresel ve bölgesel kurumlardaki temsil düzeyimizi elbette yükselteceğiz.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ilk 100 gün icraat programında da görüleceği üzere, hep birlikte hızla kolları sıvadık.

Hanımfendiler,

Beyefendiler,

Türkiye'nin geleneksel eksenini, NATO üyeliği ve AB üyelik süreci ile tanımlanır. Biz bu yönde yürümeye devam edeceğiz.

ABD ile ilişkilerde son dönemde maalesef arzu etmediğimiz bir noktaya geldik. Ülkemizin güvenliğini ilgilendiren temel konularda ABD yönetimi yapıcı olmaktan uzak bir tavır benimsedi. FETÖ konusunda somut bir adım atmadılar. Oysa onlar da biliyor ki 15 Temmuz hain darbe girişiminin arkasında FETÖ var. Bizden sürekli deliller istediler. İlgili bilgileri, belgeleri, dosyaları, delilleri kendilerine ulaştırdık. Ama FETÖ'nün attığı her adımı ve aldığı her nefesi sayan ABD, bizden çok daha iyi biliyor ki, o hain darbe girişiminin arkasında FETÖ terör örgütü var ve bu örgütün lideri şu anda Pensilvanya'da rahatça hayatını sürdürüyor.

Yine ABD, PYD/YPG/PKK konusunda da beklediğimiz adımları sahada atmadı, bunları göremedik. Bu tavrı kendilerine yakıştıramıyoruz. Bu tavır ABD düşmanlığını ve karşıtlığını sadece Türkiye'de değil, tüm dünyada artırıyor. Hele, yaptırım ve tehditleri anlamak ve kabul etmek mümkün değil.

ABD'nin, geleneksel dostluk ilişkilerimize ve NATO müttefikliğimize sadık kalmasını bekliyoruz. ABD halen iç politikanın da etkisiyle, bir "kafa karışıklığı" yaşıyor. Esasen başka bir kafa karışıklığı da yine iç siyasetle ilgili, bu sorunları Türkiye'yle çözelim mi, yoksa bunu Kasım seçimlerine kadar sürdürelim mi; böyle bir karmaşa içindeler.

Türkiye olarak ABD ile ilişkileri düzeltmek için siyasi iradeyi ortaya koyduk. Üzerimize düşeni fazlasıyla yaptık. Diplomasiyle çözelim dedik. Yapıcı angajman ve diyalogda ısrarcı olduk, olacağız. Çok açık yüreklilikle söylüyorum Dışişleri Bakanınız olarak; özellikle bu konularda sürekli muhataplarımla temasta olan bir arkadaşınız olarak söylüyorum; biz her zaman olduğu gibi bu süreçte de son derece yapıcı olduk, diyalog taraftarı

olduk ve diplomasiyle sorunların çözülmesi için kendilerine de düşüncelerimizi aktardık. Şunu da söyledik: Tehditle, baskıyla ya da yaptırımla Türkiye'den herhangi bir netice alamayacağınızı öğrenmeniz gerekiyor. Diplomasi mi? Varız. Müzakere mi? Ona da varız. Uzlaşma mı? Ona da varız. Ama uzlaşma kültüründe bir tarafın dayatması ya da baskısı yoktur. İki tarafın oturup konuşarak bir orta noktada buluşması vardır. Bu uzlaşma kültürü bizde var. Ama dayatmaları kabul etmemiz mümkün değil. ABD'nin esasen "birimizin değil, birbirimizin önemli olduğunu" yeniden görmesi ve anlaması gerekiyor. Türkiye'den yaptırımlarla ve baskıyla bir şey elde edilemeyeceğini de artık ABD'nin bilmesi lazım, anlaması gerekiyor.

Değerli konuklar,

Sevgili mesai arkadaşlarım,

Bu yıl NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'nde, başta terörle mücadele olmak üzere, Türkiye'nin güvenliği ile NATO'nun güvenliğinin birbirinden ayrılmaz olduğunu tescil ettirdik.

Avrupa Birliği ile uzun, ince ve yokuşlu bir yolu 60 yılı aşkın bir süredir yürüyoruz. AB üyelik sürecimizin yeniden canlanmasını elbette ümit ediyoruz. Biz tam üyelik hedeflerinden vazgeçmedik. AB ülkeleri kendi içinde standartlarından geri adım atsalar dahi, biz kendi standartlarımızı her alanda en yukarıya taşıyacağız. Türkiye olarak reform ve uyum adımlarını atmaya devam edeceğiz. Bakanlığımızda yeni yapılanma oldu

ve Avrupa Birliği Bakanlığı ile Avrupa Birliği Başkanlığı olarak bütnleştik. Dışarıda Avrupa Birliği'yle ilişkileri sürdürürken, içeride de diğer kurumlarımızla ve Bakanlıklarımızla beraber reformları nasıl gerçekleştireceğiz, sürdüreceğiz, bunların değerlendirmesini de yaptık. Dolayısıyla biz reformlarımızı inşallah Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde ve Hükümet Beyannamesinde olduğu gibi sürdüreceğiz.

Yine AB'yle "Vize serbestisi" ve "gümrük birliğinin gözden geçirilmesi" konularında mevcut ataleti onların aşmalarını bekliyoruz. G ve terörle mücadelede işbirliğimiz ise samimiyet ve dayanışma anlayışıyla devam etmelidir.

AB ülkeleri kadar Avrupa'da biz de ev sahibiyiz.

NATO ittifakı da, AB üyeliği de, temel eksenlerimiz olmaya devam edecektir. Bugün sorunlu bir aile olsa da, Avrupa, bizim de ailemizdir. Ancak Türkiye'nin ilgi ve etki alanının Avrupa'yla sınırlı olmadığı da unutulmamalıdır.

Bu konuya konuşmamın sonunda tekrar döneceğim.

Değerli Büyükelçilerim,

Saygıdeğer Konuklar,

Ülkemizin girişimci ve insani dış politikası, Cumhurbaşkanımızın talimatları doğrultusunda, her şeyden evvel Türkiye'nin çalkantılı uluslararası ortamdan zararsız şekilde geçerek, milli ve tarihi yürüyüşüne devam etmesini sağlayacak adımları atmaya amaçlamaktadır.

Çevremizde yangın var; buhran yönetimini öncelikli görmek zorundayız. Ortadoğu bugün üzüntü verici bir durumdadır. Özellikle Suriye ve Irak, güvenlik ve ekonomik anlamda ülkemiz için ciddi sınamalar oluşturuyor.

Türkiye, sekizinci yılına giren Suriye ihtilafının sınır ötesi yansımaları nedeniyle en ağır fatura ödeyen ülkelerin başında geliyor. 3,5 milyon Suriyeli kardeşimize ev sahipliği yapıyoruz ve onları ülkemizde misafir

etmek için bugüne dek 32 milyar Dolar harcadık. Suriye'deki terör örgütleriyle mücadele ettik. Suriye halkının haklı davasını başından beri savunduk. Dünya ülkeleri Suriye halkını yüzüstü bırakırken, biz desteğimizi asla onlardan esirgemedik. Suriye'de akan kanın durması ve ihtilafa muteber ve kalıcı bir siyasi çözüm bulunması için var gücümüzle çalıştık. Birçok ülke bu ihtilafa sadece mülteci fobisiyle yaklaşıp kenara çekilirken, biz onlara her türlü desteği verdik ve hem Cenevre'de hem de Astana ve Soçi'de sonuç alınması için uğraş verdik, veriyoruz. Yani siyasi çözüm. Suriye'de siyasi çözüm çabalarına öncülük ederken, bir yandan da Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı harekâtları ile sınırlarımızın güvenliğini garanti altına aldık.

*

Komşumuz Irak'ın egemenliği, siyasi birliği, toprak bütünlüğü, refahı ve istikrarına büyük önem atfediyoruz. Kuzey Irak'ta geçtiğimiz yıl düzenlenen gayr-ı meşru referanduma karşı kararlı ve ilkeli tutum sergiledik.

Esasen şimdi görüyoruz ki bu konuda Kuzey Irak Yönetimine de dürüst davranan tek ülke biz olmuşuz. Kendileri söylüyor. Referandum öncesi neden referanduma karşı olduğumuzu kendilerine söyledik, açıkladık. Fakat bizim gibi kamuoyu önünde “referanduma karşıyız” diyen ülkelerin ve temsilcilerinin Kuzey Irak Yönetimini referandum için teşvik ettiklerini şu anda Kuzey Irak yönetimi söylüyor bize. Bir tek dürüst, açık ve samimi davranan biz olduk.

Elbette bir taraftan sınır bütünlüğü, toprak bütünlüğünü desteklerken Irak'ın yeniden inşası da, imarı da önemli. Kuveyt'teki Uluslararası Donörler

Konferansında Irak'a en fazla maddi katkı sağlayan ülke olduk, 5 milyar dolar açıkladık ve inşallah yine Irak'ın imarında-inşasında Türk firmaları yer alacaktır ve bu imknlardan, kredilerden firmalarımız, şirketlerimiz faydalanacaktır.

Yine DEAş ile mücadelede Iraklı kardeşlerimizle dayanışma sergiledik. Irak Yönetimi DEAş belasını büyük lde ortadan kaldırdı. şimdi sıra PKK'da.

Bunun için, Türkiye ile etkili ve sonuca odaklı işbirliği sergilemelerini bekliyoruz. Türkiye'nin uluslararası hukuktan kaynaklanan meşru müdafaa hakkı vardır. Nerede yuvalanırsa yuvalansın PKK/PYD/YPG varlığının sona erdirilmesi için her türlü adımı atmaya devam edeceğiz. Ayrıca,

Irak'taki Türkmen soydaşlarımızın da güvenlik, huzur ve refahına büyük önem veriyoruz. Ve haklarını yakından takip ediyoruz.

şu bir gerçek ki, Irak'ın yeniden imarı, bölgede istikrar için çok önemli bir kazanım oluşturacaktır.

İran ile ilişkilerimizi önemsiyoruz. Nükleer Anlaşma'nın da faydalı bir düzenleme olduğuna inanıyoruz. ABD'nin ayrılmasına rağmen diğer ülkelerin bu anlaşmaya bağlı kalarak devam etmesi olumludur. Körfez İşbirliği Konseyi ve kardeş Körfez lkeleri (SA, Katar, Kuveyt, Bahreyn, BAE ve Umman) ile ilişkilerimizi daha da geliştirmek için birlikte çalışmaya devam edeceğiz.

Ortadoğu denince önce Filistin akla gelir.

Filistin davası vicdanlarda kanayan bir yaradır. özümün adresi belli: Filistinli kardeşlerimiz 1967 sınırlarında, başkenti Doğu Kudüs olan devletlerine kavuşmalılar. Yoksa bölgemizde kalıcı istikrar ve barış mümkün olmaz.

ABD ve İsrail ise barış yerine, kışkırtıcı yönde adımlar atıyor. Zulüm ile abad olanın ahiri berbad olur. Gelin bu yoldan dönün.

Kudüs, tüm İslam âleminin kırmızı çizgisidir.

Gazze'de katliam yapan İsrail'e karşı Filistinli kardeşlerimizin yanında yer aldık, Cumhurbaşkanımızın önderliğinde iki Olağanüstü Zirve düzenledik.

BM Genel Kurulu tarafından ABD ve İsrail'in hukuk dışı eylemlerinin ezici çoğunlukla kınanmasını sağladık. Bykelçilerimiz hep birlikte Filistin davasının takipçisi olmaya devam edecekler.

İİT Zirvesi Dönem BaŐkanlıęımız ve sonrasında İslam dünyasının tüm konularında etkin bir liderlik göstermeye devam edeceğiz.

Çok Değerli Konuklar,

Dış politikada temel eksen deyince, tek boyutlu dış politika izleyeceğimiz anlaşılmasın. Dünyanın onyedinci, satın alma gücü paritesine göre ondördüncü ekonomisiyiz. Avrupa'nın ise altıncı en büyük ekonomisiyiz.

Gayri safi milli hasılasını ilk on ülke arasına yükseltmeyi hedefleyen bir Türkiye var. Asya, Amerika ve Afrika boyutu olmayan bir dış politika düşünülemez. Siyasi açıdan da tek yöne bakan, küreselleşme ne demektir anlamayan bir dış politika izleme lüksümüz yok!

Nitekim, günümüzde imkânı ve vizyonu olan her ülkenin Asya'da, Afrika'da faal olduklarını biliyoruz. Bazı ülkeler buna bizden önce başladılar, halen de hızla devam ediyorlar. Ama biz oralara gelince "eksen kayması" diye sorgulamaya başlıyorlar. Bu bir çifte-standartlı bir yaklaşımdır.

Batı'yla ve Doğu'yla olan ilişkilerimiz birbirini tamamlar niteliktedir. Batı'da ne kadar güçlüyse, Doğu'da da o kadar güçleniriz. Doğu'da ne kadar var olursak, Batı'da da değerimiz o kadar artar. Kuzey-Güney de böyle.

Bunları birbirlerine alternatif görmek esasen miadı çoktan dolmuş bir düşünce. Günümüzün gerçekleri başka. Çünkü dünya başka, Türkiye başka.

Zaten Türkiye'nin özelliği, aynı anda çok yöne odaklanabilir olmasıdır. Türk dış politikası 360 derece bir bakış açısıyla, çok yönlü ve çok boyutludur.

Balkanlar, Kafkaslar, Orta Asya ve Orta Doğu bizim kardeşlik ve gönül bağımız olan coğrafyalardır. Buralarda kimseyi dışlamadan, önkabuller

olmadan, hem girişimci hem insani olarak her boyutta yapıcı bir ortak olmak lazım. Biz Balkanların Avrupa'yla bütünleşme vizyonunu destekliyoruz. Birlikte bir barış ve kalkınma hamlesi başlatmak arzusundayız. Özbekistan'la geçtiğimiz yıl başlattığımız kardeşler arası büyük kavuşmayı düşünceden eyleme geçiriyoruz. Türk Dünyası ile bağlarımızı daha da güçlendiriyoruz. Balkan ülkelerinin Sayın Cumhurbaşkanımızın yemin törenine katılımında kendini gösteren duygu birlikteliği çok anlamlıdır. Tarihten gelen birlikteliği somut kazanımlara dönüştürmek için her türlü imkana sahibiz.

Kardeş Azerbaijan'la bağlarımızı Bakü-Tiflis-Kars demir yolu ve TANAP ile daha da güçlendirdik. Azerbaijan'ın haklarını savunmaya, toprak bütünlüğünü en güçlü şekilde desteklemeye devam edeceğiz.

Önümüzdeki dönemde komşumuz Rusya Federasyonu'yla ilişkiler, dış politikamızın önemli unsurlarından biri olmaya devam edecek. Biz Rusya ile ilişkilerimiz konusunda gayet açık ve şeffafız. Bu münasebetlerin özünü karşılıklı saygı ve çıkarlar oluşturur. Bakın, işbirliğimizin Türk ve Rus halkları için getirdiği faydalı sonuçlar zaten ortada.

İlişkilerimiz, geniş coğrafyamızın refah ve istikrarı için de hayati önem taşır. Yine şeffaflık ilkesi çerçevesinde, Rusya ile anlaşamadığımız hususlarda görüşlerimizi ve tavrımızı açık bir şekilde ortaya koyuyoruz.

Çin'in Kuşak ve Yol girişimi de bölgemizde artık bir realite. Sadece realite de değil, büyük bir vizyondur. Sayın Cumhurbaşkanımız Kuşak ve Yol Forumunun açılışına katılarak, ülkemizin bu projeye entegre olması için gerekli adımları attılar. Türkiye bu projede önemli bir hub olacaktır. Çin ile işbirliğimizi geliştirmeye devam edeceğiz.

Kıtasal açılım politikalarımızı da devam ettireceğiz.

Asya-Pasifik bölgesi, dünya nüfusunun yaklaşık % 60'ını, gayri safi milli hasılasının ise üçte birini teşkil eder. Bölgeyle olan ilişkileri geliştirmek amacıyla yeni politikalar üretmeliyiz. Çok şey yaptık, dahasını da yaparız. Japonya, Endonezya, Güney Kore, Malezya ve Singapur'la ilişkilerimizi

“stratejik ortaklık”; Çin ile ilişkilerimizi “stratejik işbirliği” seviyesine çıkardık. Güney Kore, Singapur ve Malezya’yla Serbest Ticaret Anlaşmaları imzaladık. ASEAN ile aramızda Sektörel Diyalog Ortaklığı tesis ettik. Bu yıl Singapur’da düzenlenen Dışişleri Bakanları Toplantısına da ilk kez resmi olarak katıldık. Yol haritamızı değerlendirme fırsatı bulduk. Laos’taki Büyükelçiliğimizin açılmasıyla birlikte bugün tüm ASEAN ülkelerinde Büyükelçiliğe sahip olduk. Bölgeyle bağlarımızı güçlendirmeye devam edeceğiz.

Afrika Ortaklık Politikamızın temel ilkesi, “Afrika sorunlarına Afrikalı çözümler” üretilmesidir. Yani Afrikalı ortaklarımızla işbirliğinde, yerel sahiplenmeyi öne çıkarmaya gayret ediyoruz. İnsani yardımların yanında,

esas olarak, ortaklık anlayışıyla Afrika ülkelerine kapasite inşası ve sosyal kalkınma projeleriyle destek veriyoruz. Hâlihazırda kıtada 41 Büyükelçiliğimiz mevcut ve yenilerini açacağız. THY, 34 Afrika ülkesinde 52 noktaya sefer düzenlemekte. TİKA'nın 21 bölge ofisi bulunmakta. Afrika'ya verdiğimiz önem ortada:

Sayın Cumhurbaşkanımız dışında 27 Afrika ülkesine ziyaret gerçekleştiren başka bir dünya lideri var mı? Hatta bu ülkelere bazılarında birden fazla ziyaret yaptılar.

Afrika ülkeleriyle ticaret ve yatırım ilişkilerimiz, temaslarımız, varlığımız artarken, aslında geleceğin kıtasında kalıcı işbirliğinin temelini de güçlendiriyoruz.

Aynı uzun vadeli ve çok yönlü yaklaşım Latin Amerika ve Karayipler bölgesine açılım için de geçerli. Brezilya ve Meksika ile ilişkilerimizi stratejik ortaklık seviyesine çıkardık. Bölgedeki diplomatik ağıımızı genişletmeye devam ediyoruz. THY, bölgede 6 noktaya doğrudan uçuyor. TİKA'nın ise iki bölgesel ofisi bulunuyor. Anadolu Ajansı Kolombiya'da İspanyolca yayın yapıyor. Önümüzdeki dönemde, Meksika'dan sonra Arjantin ve Kolombiya'da Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri açacağız. Bir yandan bölgeyle ticaretimizi artırırken, aynı zamanda Serbest Ticaret Anlaşmaları müzakere ediyoruz.

Kıtasal açılımlarımızı küresel girişimlerimizle de destekliyoruz.

En Az Gelişmiş Ülkeler grubuna yönelik BM Teknoloji Bankası'nı da geçtiğimiz Haziran ayında Gebze'de açtık. Burada üretilen teknolojiler bu gruptaki ülkelere transfer edilecek ve onların kalkınmalarına doğrudan katkı yapacak. Peki BM bu konuda 194 ülke içinde neden Türkiye'yi tercih etti? Girişimci ve insani dış politikamız sayesinde bu gerçekleşti.

BM Kalkınma Fonu'nun İstanbul'daki Bölgesel Merkezi de Avrupa'dan Orta Asya'ya, geniş bir coğrafyaya hizmet veriyor. Hatta kapsamını genişletip küresel bir etki oluşturuyor. İstanbul'un bir BM merkezi olması yönünde çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Kıymetli Büyükelçilerim,

Değerli Konuklar,

Basınımızın Değerli Mensupları,
Hanımefendiler, Beyefendiler,

Alarm veren bir dünyadan, umut veren bir dünyaya geçişte Türkiye inisiyatif sahibidir.

Bölgemizde ve dünyada artık kan, şiddet, terör, insani felaketlerle değil, sürdürülebilir kalkınma hamleleri ile uğraşmak istiyoruz.

“Yurtta Refah, Dünyada Refah” diyoruz.

Bunun için: Demokratik bir uluslararası düzen için çalışılmalı.

Dünya düzeni adil olsun, uluslararası toplumun katılımına açık olsun, kurumlar böyle şekillensin ve kararlar böyle alınsın.

Çünkü dünya 5'ten büyüktür; ama insanlık birdir, tektir!

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile kendi içerisinde büyük bir dönüşüm hamlesini gerçekleştiren Türkiye'nin, dünyada da daha adil, daha barışçıl, daha insani bir düzen için çalışması doğaldır.

Bakın, dünyada bazı konular için artık kafa kafaya verip, "Büyük Uzlaşmalar" ve köklü düzeltmeleri konuşma zamanı gelmiştir.

Mesela:

- Terörle mücadelede, iyi terörist-kötü terörist ayrımı çok yanlış. Bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın anlayışı da bitmeli. Kendi bölücü, yıkıcı ideolojilerini, başkalarının vazgeçilmez özlemi olarak empoze edenler yanlış yapıyor. Tabi, kendi halklarının çıkarlarına yabancılaşmış olanlar da hata yapıyor. Bunların sürüklediği “mikro-milliyetçi” veya “mezhepçi”, “aşırı” yaklaşımlar artık bitmeli.
- Kıbrıs'ta ise sonuca ulaşılması için yeni bir süreç başlatılmalıdır. Aynı şeyleri tekrar tekrar yapıp, aynı sonucu elde edip, buna şaşırarak anlamalı değil. Kıbrıslı Rumlar birleşmek istemiyor. Bunu gördük geçen yıl. Cenevre'de, Crans Montana'da gördük. Süreçleri engelliyorlar. Adanın

hidrokarbon kaynaklarını da AB fonlarını da gasp etmeye çalışıyorlar. Yunanistan da farklı değil. Zor günlerinde hep yanlarında oluyoruz, ama yine de Ege'de, Akdeniz'de tırmanmayı artırıyorlar, olmayacak garip garip işler yapıyorlar. Doğu Akdeniz'i de bir barış ve refah bölgesi haline getirmek hepimizin çıkarına değil mi?

- Orta Doğu'da ulus devletleri koruyan, insanı yücelten, bir güvenlik ve kalkınma sistemine, güçlü bir sisteme ihtiyacımız var.
- Gelelim “sorunlu aile” dediğim Avrupa'ya. Bir yazarın dediği gibi, Avrupa'yı Avrupa yapan 3 vizyon da sınama altında. 1945 sonrası

kuşakların savaş korkusu artık unutuluyor; 1968 kuşağının katkısı olan insan haklarına dayalı hassasiyetler köreliyor; nihayet Soğuk Savaş sonrası, birleşik bir Avrupa fikri de artık revaçta değil.

Avrupa'nın yabancı düşmanlığı, İslam karşıtlığı ve aşırı sağ patlamasını, stratejik konulardaki kafa karışıklığını, darbecilere dahi kucak açan ve bölücü teröristleri besleyen ahlaki çıkmazını ne yapacağız?

Bunların Avrupa'yı dünyanın hasta adamı yapacağı uyarımızı buradan tekrarlıyoruz.

Geçen gün basına da yansıdı, hepimiz üzüldük. Ama sorunu da ortaya koyuyoruz. AB Dönem Başkanı olan Avusturya'da “2018 yılının ilk bebeği” olarak dünyaya gelen Asel bebeğin fotoğrafını ailesi sosyal medyaya koymuş. Bunun üzerine, sosyal medyada Asel bebek ve ailesi hakkında ırkçı ve nefret içerikli ifadeler patlamış. Arkadaşım! Bu iş çocuk oyuncağı değil! Bu gidişat hiç de iyi değil. Ona buna laf yetiştireceğine bil ki, toplumunda, siyasetinde sorunlu bir akım var ve bunu düzeltmen lazım.

Başka bir örnek de, yenince “Alman ve Avrupalı” görülen, yenilince “göçmen” ve “Müslüman” olarak dışlanmaya çalışılan Mesut Özil, İlkay Gündoğan ve daha niceleri.

Avrupa'da her üç vizyonun da esasen yaşadığını göstermek AB'nin görevidir. Bunu başaran bir AB, çevresine de dünyaya da ışık tutar. Gelin, büyük Uzlaşılarda bunu birlikte yapalım. Biz farklılıklarımızla zengin olan bir aileyiz.

- Trans-Atlantik bağın da kıtaları birbirine dijital olarak bağlayan kablolardan oluşmadığını hatırlatmak isterim. Kuzey Amerika ve Türkiye dahil Avrupa, aynı zamanda bir ekonomik, siyasi, güvenlik topluluğu oluştururlar. Aile içi kavga ve çekişme artık bitmelidir.

- Aynı zamanda, tüm Avrupa'da güven, güvenlik, refah ve istikrar sistemini de el ele verip yeniden canlandırmalıyız.

Yine mesela;

- Kuşak ve Yol girişiminin, Londra'dan İstanbul'a ve oradan Pekin'e uzanan bir hat üzerinde, altyapıdan, ulaşım, yatırımlardan, BM 17 kalkınma hedefinin her birine katkı yapmasını sağlamalıyız.

Yani, bölgemizde ve dünyada Büyük Uzlaşılarda gerektiği bir dönemde, birlikte çalışmayı yeniden öğrenmeliyiz.

Bunun için çok taraflı dūřünecek; halkla bütünüleşmiş iç ve dış düzenler ve insanlık için çalışan kurumlar isteyen; kırılğan bir dünyadan, dayanıklı bir dünyaya geçişin anahtarını işbirliğinde gören olgun ortaklar arıyoruz. Bizim zihnimiz açık. Dinç ve vizyon sahibi ortaklarla çalışmaya hazırız.

Değerli Büyükelçilerim,

Konu çok, ama süre kısıtlı. Türkiye'nin de her konuda bir sözü var.

Sultan Abdülhamid Han'ın öğüdünü dinleyerek "Dış Politikayı Hassas Terazile Tartıyoruz".

Sayın Cumhurbaşkanımızın ve Milletimizin takdirine mazhar olmaktan büyük onur duyuyoruz.

Birazdan, Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatlarını almak üzere Külliye'ye hareket edeceğiz.

Hafta boyunca, Büyükelçilerimizle tüm bu konuları ayrıntısıyla ele alacağız.

Yabancı konuklarımızı dinleyeceğiz. Sayın Meclis Başkanımızı ziyaret edecek ve Sayın Bakanlarımızın ziyaretleriyle müşerref olacağız.

Onuncu Büyükelçiler Konferansımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Sözlerime son verirken, hepinize, saygı, sevgi ve içten muhabbet duygularımı sunuyorum.